

Etapa 1, Problema 4

Fie n un număr natural, $n \geq 2$. Demonstrați că, pentru orice $x \in [1, n]$, este adevărată inegalitatea

$$\left\lceil \frac{n^2}{4} \right\rceil \leq |x-1| + |x-2| + |x-3| + \dots + |x-n| \leq \frac{n(n-1)}{2}.$$

Nicolae Bourbăcuț

Soluție.

Considerăm funcția $f: [1, n] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = |x-1| + |x-2| + \dots + |x-n|$. Fiind sumă de funcții convexe, funcția f este convexă. Valoarea sa maximă se atinge în unul dintre capetele domeniului. Însă $f(1) = f(n) = \frac{n(n-1)}{2}$,

prin urmare $|x-1| + |x-2| + |x-3| + \dots + |x-n| \leq \frac{n(n-1)}{2}$.

Pentru prima inegalitate, fie $x \in [k, k+1)$. Explicitînd modulele, obținem că restricția funcției f la intervalul $[k, k+1)$ se definește prin

$$\begin{aligned} f(x) &= (x-1 + \dots + x-k) + (k+1-x + \dots + n-x) \\ &= (2k-n)x + \frac{n(n+1)}{2} - 2 \frac{k(k+1)}{2}, \end{aligned}$$

deci este liniară. Fiecare asemenea restricție își va atinge extremele în capetele intervalului pe care este definită, deci minimul lui f este, de fapt,

$$\min_{x=k \in \{1, 2, \dots, n\}} \left\{ (2k-n)x + \frac{n(n+1)}{2} - 2 \frac{k(k+1)}{2} \right\}.$$

Pentru $x=k$ expresia de minimizat devine $k^2 - (n+1)k + \frac{n(n+1)}{2}$, expresie

de gradul doi care admite minim pentru $k = \left\lceil \frac{n+1}{2} \right\rceil$. Din analiza separată a cazurilor n par respectiv n impar, obținem concluzia.